

KÁRPÁTALJAI KULTÚRKRÓNIKA

(2022. ÁPRILIS, MÁJUS)

ELISMERÉSEK

* **Troski Viktort**, a fizika-matematikai tudományok kandidátusát, az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán–Magyar Oktatási-Tudományos Intézete (UMOTI) fizika-matematikai tanszékének docensét, a Magyar Tudományos Akadémia Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottsága Arany János Fialat Kutatói Díjban részesítette. Jelenleg az Ukrán Fegyveres Erők 128. sz. Kárpátaljai Hegyi Dandárjában teljesít tényleges szolgálatot.

* Docensi címet szereztek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola munkatársai: **dr. Bárány Béla**, a Filológia Tanszék Angol Tanszéki Csoportjának oktatója, **dr. Molnár Ferenc** és **dr. Szakál Imre**, a Történelem- és Társadalomtudományi Tanszék oktatói, **dr. Szilágyi Iván**, a Pedagógia és Pszichológia Tanszék oktatója, valamint **dr. Moca Andrij**, a Földtudományi és Turizmus Tanszék oktatója. Ukrajna

Oktatási és Tudományos Minisztériumának Minősítő Bizottsága 2022. április 7-én odaítélte számukra a docensi címet.

* **dr. Lyah Erzsébet** a Magyar Általános Orvosok Tudományos Egyesülete (MÁOTE) által adományozott Életmű-díjban részesült.

* Több év kihagyás után ismét megtartották a Versűnnep Alapítvány nagyszabású galaestjét a magyar költészet napján, április 11-én a Magyar Nemzeti Színházban. A versenyre **Ferenci Attila**, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház színésze is jelentkezett: Czébely Lajos és Nemes Nagy Ágnes egy-egy versét szavalta el. A szakmai zsűri különdíjjal jutalmazta.

* Saját korosztályának kategóriájában első helyezést ért el **Pallagi Fanni**, a Kaszonyi Művészeti Iskola tanulója a Stars of Croatia XXXV. nemzetközi többműfajú művészeti versenyen. A hétéves csonkapapi versenyző Johann Krieger Menüettjével indult. Felkészítőtanára: *Farkas Vivien*.

* *Bonis Bona – A nemzet tehetségeiért díjjal* tüntették ki **Kulin Juditot**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai magyar Főiskola tanárát, az Ungvári 10. Számú Dayka Gábor Középiskola igazgatóját április 25-én. Az elismerést a tehetséggondozás területén nyújtott teljesítményéért kapta.

*Az Emberi Méltóság Tanácsa Emberi Méltóságért kitüntetésben részesítette **Brenzovics Lászlót**, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnökét.

Ötéves nemzetközi akkreditációt* kapott a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola. Az akkreditációról szóló tanúsítványt **Hankó Balázs, az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) felsőoktatásért felelős helyettes államtitkára és **Csépe Valéria**, a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság (MAB) elnöke adta át **Csernicskó István** rektornak és **Orosz Ildikó** elnöknek május 5-én Budapesten.

*A Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották **dr. Csernicskó Istvánt**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektorát. Az MTA szabályzata szerint külső taggá olyan külföldön élő, nemzetközi szintű, tudományos tevékenységét külföldön folytató tudós választható, aki magát magyarnak vallja, és szoros kapcsolatot tart a magyar tudományos élettel. Gratulálunk!

FONTOSABB ESEMÉNYEK, RENDEZVÉNYEK

2022. ÁPRILIS

* Az Erdélyi Magyar Írók Ligája Irodalmi Karaván rendezvényén a Nagykárolyi Elméleti Líceumban kárpátaljai írók – **Dupka György**, **Shrek Tímea** és **Sz. Kárpáthy Kata** – léptek fel. Üdvözlő beszédet mondott a szatmárnémeti **Elek György** a Szamos Irodalmi Diákkör nevében. A meghívott szerzőkkel a kolozsvári Helikon szerkesztői, írói, **Demeter Zsuzsa** és **Papp Attila Zsolt** beszélgettek. Az irodalom mellett a háború miatti áldatlan állapotok is szóba kerültek. Az Irodalmi Karaván második helyszínén, a Szatmári Megyei Múzeum dísztermében a kárpátaljai szerzők szintén felolvasásokat tartottak. A rendezvényen jelen volt **Kállai Karolina** történelemtanár, a szatmári térség GULÁG-GUPVI kutatója, a Szolyvai Emlékparkbizottság tiszteletbeli tagja. Az Irodalmi Karaván harmadik helyszíne a Szatmárnémeti Művészeti Líceum volt. A vendégeket **Sulyok Júlianna** igazgató és **Gál Gyöngyi** magyar szakos tanár fogadta és üdvözölte. A liceumisták mellett a Szamos Diákirodalmi Kör tollforgatói (**Ács Evelin**, **Besenyődi Judit** és mások) is részt vettek az író-olvasó találkozáson.

* Április 8-án Budapesten, a Kárpátaljai Szövetség dísztermében lezajlott a 20 éves Együtt irodalmi-művészeti-humán tudományos-kulturális folyóirat ünnepélyes bemutatója. Köszöntőt mondott **Benza György**, a Kárpátaljai Szövetség elnöke; **Erős Kinga**, a Magyar Írószövetség elnöke; **Vári Fábián László** Kossuth-, József Attila-díjas költő, az MMA Irodalmi Tagozatának vezetője, a folyóirat szerkesztőbizottságának elnöke. Ezt követően a 20 éves Együtt alapító szerzői, valamint az Együttnél debütált fiatal költők: **Füzesi Magda**, **Vári Fábián László**, **Lőrincz P. Gabriella**, **Kopriva Nikoletta**, **Csorniy Dávid** egy-egy írást olvastak fel. Az alkalmon megjelentek közül megosztotta a közönséggel gondolatait **Gerzsenyi Gabriella**, **Lengyel János**, **dr. Ortutay Péter**, **dr. Botlik József**, **Kovács Sándor**, **dr. Kótyuk Erzsébet**. Végezetül **Kocsis Csaba** énekmondó kárpátaljai költők (**Bakos Kiss Károly**, **Dupka György**, **Lőrincz P. Gabriella**, **Marcák Gergely**, **Vári Fábián László**) megzenésített verseit szólaltatta meg.

* Az Uzhorod művészeti galériában nyílt meg a kárpátaljai 128-as dandár megsegítésére irányuló jótékonyági kiállítás és vásár. A rendezvény kezdeményezője **Borisz Kuzma**, az Ukrán Képzőművészeti Szövetség kárpátaljai megyei szervezetének elnöke volt

* A nagydobronyi **id. Hidi Endre** keramikus alkotásai is szerepeltek azon a jótékonyági kiállításon, mely a magyarországi Algyőn nyílt meg. A *Kerámiák* című határon átnyúló tárlat **id. Hidi Endre** alkotásai mellett magyarországi keramikusok – **Balassi Mariann** és **Molnárné Süli-Zakar Zita** – munkáit mutatta be. A kiállítást **ifj. Hidi Endre** nyitott meg. A rendezvény bevételét a nagydobronyi rászoruló családoknak ajánlották fel.

* Másodszer hirdetett internetes versmondó versenyt a Pro Cultura Subcarpathica a magyar költészet napja alkalmából, a nehéz körülmények ellenére Kárpátalján maradt fiatalok számára. A jelentkezők a száz éve született Nemes Nagy Ágnes szabadon választható versével nevezhettek. A felhívásra 57 videófelvétel érkezett be. Helyezettek. Első korcsoport: I. helyezett: **Hires Zsófia**; II. helyezett: **Ferkó Roland**; III. helyezett: **Szaniszló Jázmin**. Második korcsoport: I. helyezett: **Biki István**; II. helyezett: **Hánka Dávid**; III. helyezett: **Kertész Tamás Krisztián**. Az első helyezett 10 000, a második helyezett 7 000, a harmadik helyezett pedig 5 000 hrvnya pénzjutalomban részesül. A zsűri különdíját **Gécse Barbara** kapta. A legtöbb kedvelést begyűjtő közönségdíjas: **Barta Cintia** lett. A beérkezett videókat szabadon megtekinthetik a PCS Facebook-oldalán.

* *A Ribizli a világ végén* című, ukrán nyelven megjelent mesekönyv második, bővített kiadását és húsvéti ajándécsomagokat vehettek át ukrán menekült gyerekek hétfőn Budapesten, az Országos Széchényi Könyvtárban (OSZK).

* Kárpátalja legnagyobb színháza, az ungvári Kárpátaljai Területi Drámai Színház kis- és nagy-színpados előadásokkal fogadta a közönséget. A *Szergejev-testvérek* című gyermekelőadást mutatták be a háború elől menekült közönségnek. A továbbiakban rendszeres előadások várhatók.

* Az ungvári gyalogjáró híd egy időre szabadtéri galériává vált. A kiállításon tíz ukrain festőművész közel ötven festményét lehetett megtekinteni.

* A magyar kormány fontos feladatának tekinti, hogy ne csak a magyar–ukrán határt átlépő, hanem a Kárpátalján élő vagy oda érkező menekülteknek is segítséget nyújtson – jelentette ki a magyar miniszterelnök belbiztonsági főtanácsadója az M1 csatornán.

* **Olekszandr Hvaszta**, a szlovai görögkatolikus egyházköztség parókusa 2019-ben ismerkedett meg **Matl Péter** munkásságával a Kvitka Polonina szanatórium bázisán megrendezett szimpózium alkalmával. Szinte rögtön eldöntötte, hogy felkéri diplomuk kőből megálmodott

ikonosztáza elkészítésére. A munkácsi művész alkotása hamarosan átadásra kerül.

* A Nap Kiadó szerkesztői a Kárpátaljával kapcsolatos szerzők könyvbemutatóját rendezték meg a Fészek Művészklubban. **Sebestyén Ilona** az est háziasszonya köszöntötte a szép számban megjelent vendégeket. A beregszászi születésű **Gerzsenyi Gabriella** *Brüsszel után szabadon* című novelláskötetét bemutatta és a szerzővel beszélgetett **Osztovits Ágnes** irodalomtörténész. Az író nő családjaival 16 évet töltött el Brüsszelben közhivatalnokként, az itt megélt élményeket dolgozta fel olvasmányos dokumentum-novelláiban. Jelenleg Szigetmonostoron él és alkot. Ezt követően **Száraz Miklós György** József Attila-díjas író és **Zalán Tibor** József Attila-díjas költő a 2017-ben elhunyt **Szepesi Attila** József Attila-díjas költő *Barbár szonettek* című életrajzi kötetéről beszélgettek. A költő Beregszászhoz is kötődő életrajzát, a szovjet megtorlásban részesült családjának történetét, megrázó élményeit versben beszélte el.

Végül *A kárpátaljai magyarok a 21. században* című, a Magyar Szemhatár sorozatban megjelent több szerzős művet **Pusztay János** nyelvészprofesszor, sorozatszerkesztő és az ungvári **Zékány Krisztina** nyelvész, tanszékvezető,

összeállító szerkesztő ajánlotta a jelenlévők figyelmébe. Zárszót mondott **Dupka György** író, történész, a MÉKK elnöke, aki az orosz-ukrán háború 62 napjáról, a menekülttáborra változott Kárpátaljáról, a fogyatkozó, de méltósággal helyt álló magyarokról adott helyzetképet. A rendezvényt mások mellett megtisztelte **Alexa Károly** és **Nagy Koppány Zsolt** József Attila-díjas író, **Temesi Ferenc** Kossuth-díjas író, **Szepesi Attila** özvegye, **Moritz László** újságíró.

* A Magyar Írószövetség Könyvtárában a Muravidék Baráti Kör Egyesület (elnöke: **Ruda Gábor**) szervezésében sor került a *Muravidék 33-34 – Trianon-szám* és a *Kárpátalja – oktatás, kultúra, hitélet és nyelvi folyamatok* című kötet bemutatójára. Az első körben **Győrffy Sándor** főszerkesztő a megjelent szerzők (**Végh Tamás**, **Dörömbözi János**, **B. Tóth Klára** és mások) társaságában a kulturális folyóirat publikációit mutatta be, amik tanúbizonyságot tesznek a megcsönkített haza iránti szeretetről, ragaszkodásról, amelyekben itt-ott a remény hangja is megszólal.

A rendezvény második részében a Kárpátaljával kapcsolatos gyűjteményről **Székely András Bertalan** szociológus, a kötet egyik szerkesztője a kárpátaljai magyarság sorskérdéseivel foglalkozó írásokra

hívta fel a jelenlévők figyelmét. A gyűjtemény szerzői: **Szabó Palócz Attila**, **Kovács András**, **Dupka György**, **András Hanga**, **Nick Ferenc**, **dr. Radvánszky Ferenc**, **Weinrauch Ferenc Márió OFM**, **Kissné dr. Kovács Adrienne**, **Veronika Irén**, **Vlajk Gabriella**. Közülük a megjelent **dr. Dupka György** író, történész, **András Hanga** magyarságkutató, **Kissné dr. Kovács Adrienne** néprajzkutató fejtette ki a kárpátaljai magyarsággal kapcsolatos gondolatait. Közreműködött a beregszászi **Deák Alexandra** színművésznövendék, aki többek között elszavalta **Szabó Palócz Attila** *Kárpátaljai capriccio* című költeményét. A rendezvényt megtisztelte mások mellett a beregszászi **Csornyij Dávid** költő is.

* Magyar Művészeti Akadémia Irodalmi Tagozata *Élőfolyóirata* ezúttal a 125 éve született Hamvas Béla Kossuth-díjas íróra, filozófusra emlékezett. A házigazdaként debütáló **Vári Fábrián László** Kossuth-díjas költő, az Irodalmi Tagozat vezetőjének köszöntője után **Mezey Katalin** író, akadémikus beszélgetett **Katona Zsuzsa** rendezővel, a Hamvas Béla Hagyatékkezelő munkatársával. A zenés irodalmi est keretében Hamvas Béla: *A bor filozófiája* című művét **Rátóti Zoltán** Kossuth-díjas színművész, akadémikus adta elő. Közreműködött:

Huzella Péter Kossuth-díjas zenész, zeneszerző. A rendezvényt mások mellett megtisztelete **Füzesi Magda** József Attila-díjas költő, akadémikus és **Dupka György** irodalmár. Döntés született arról, hogy az *Élőfolyóirat* júniusi programjában a 20 éves **Együtt** bemutatójára kerül sor.

* Mesekönyveket kapott a Kárpátaljai Magyar Nagycsaládosok Egyesülete Magyarország Emberi Erőforrások Minisztériumától a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. közreműködésével. A nagycsaládosok egyesülete gondoskodik a mesekönyvek elosztásáról, eljuttatásáról a távoktatásban résztvevő magyar gyerekek részére.

* A napokban nyílt meg Ungváron a Menedék művészeti galéria. Ide azok látogatnak el, akik kedvelik a modern, olykor formabontó művészetet. **Makszim Zabrodskij** kijevi művész, aki a háború miatt került Kárpátaljára, hiányolta a művészi önkifejezés helyül szolgáló közösségi tereket, ezért úgy döntött, hogy kialakít egyet. Az elnevezés még jóval a háború előtt fogalmazódott meg benne.

* A Pro Arte-Munkács civil szervezet által életre hívott nemzetközi szobrásztábor világszerte ismert, hisz 10 év alatt szinte az összes ismert művész megfordult már itt a világ különböző pontjairól. Az alkotótábornak köszönhetően Kárpátalja számos települése gaz-

dagodott ízléses köztéri szobrokkal. Mivel Ukrajnában jelenleg háború dúl, ezért érthető módon a legtöbb külföldi művész ódzkodik az országba való utazástól, de **Matl Péter** nem szerette volna, ha elmaradna az alkotótábor, így főként ukrainai művészek alkothatnak majd marandót – háborús témában – a május végén induló alkotóhéten.

* A Magyar Írószövetség Szociográfiai Szakosztálya soron következő találkozója került sor online formában **Horváth Júlia Borbála** író és szakosztályvezető moderálásában. A tanácskozásba bekapcsolódott kárpát-medencei írók, köztük **LampI Zsuzsanna** (Pozsony), **Tari István** (Óbecse), **Domonkos László** (Budapest), **Gerzsenyi Gabriella** (Szigetmonostor), **Zselicky Zoltán** és **Lőrincz P. Gabriella** (Szada), **Dupka György** (Ungvár) és mások egybehangzóan elhatározták, hogy a kárpátaljai magyarság sorsának alakulásáról szociográfiai könyvet írnak, amit meg is jelentetnek. Lelki mankót, túlélési praktikákat, sajátos jövőképet akarnak adni azok kezébe, akik a háború alatt, illetve a várva várt béke eljövetelével továbbra is a szülőföldjükhez ragaszkodnak.

* A Kárpátaljai Megyei Katonai Adminisztráció közlése szerint a háború kitörése óta közel 30%-kal nőtt Kárpátalja lakossága. Jelenleg csaknem 390 000 belső menekült

tartózkodik a megyében, közülük több mint 142 000-et hivatalosan is belső menekültként tartanak nyilván – áll a jelentésben.

MÁJUS

* A Credo Alapítvány koncerttel egybekötött teadélután tartott a Ráti Szent Mihály Gyermekotthonban, melyet az anyák napjának szenteltek. Az intézményben 12 éve működik a Zenede **Ivaskovics József** vezetésével.

* Megjelent a *Kárpátaljai Hírmondó* című folyóirat legújabb, 2022. évi tavaszi száma. A lapszám teljes terjedelmében letölthető: <https://karpataljaiszovetseg.files.wordpress.com/>

* Közel 1000 darabból álló ukrán tankönyvcsomagot adott át **Orosz Ildikó**, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnöke Budapesten a BOK-csarnokban az Emberi Erőforrások Minisztériuma számára. A tankönyveket menekült ukrán gyerekek kapják majd meg.

* A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, annak görögkatolikus lelkeszsége, a GörögKör, valamint az Ortutay Elemér Görögkatolikus Központ közös szervezésében rendezték meg az Ortutay Elemér VIII. Kárpátaljai Keresztény Tudományos Diákköri Konferenciát.

* Megszóltalt a héten a Magyar Nemzetben **Dupka György** kár-

pátaljai író, szerkesztő, történész, a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közösségének elnöke, a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet alapító igazgatója, és interjút adva Ungváron László Dávidnak elmondta: „*a kárpátaljai magyarságban mindig is rendkívül erős volt a túlélési ösztön*”, a megpróbáltatásokkal terhelt elmúlt száz esztendő többször bekövetkezett népességvesztései ellenére pedig „*mindig fel tudott állni, sőt elindult a gyarapodás útján.*”

* A Kárpátaljai Szövetség buda-pesti székházában irodalmárokból, történészekből, művészekből, olvasókból, barátokból álló népes társaság gyűlt össze, hogy felköszöntse, megünnepelje a 70. életévüket betöltő **Füzesi Magda** József Attila-díjas költőt és a Berzsenyi-díjas **dr. Dupka György** író, történészt. Az ünnepi műsor elején **Benza György**, a Kárpátaljai Szövetség elnöke üdvözölte a jelenlévőket és köszöntötte az ünnepeltek. A két jubiláló irodalmárt a Magyar Írószövetség részéről **Lőrincz P. Gabriella** költő, elnökségi tag köszöntötte, aki felolvasta a **Füzesi Magdáról** írt tárcáját. Ezt követően **Fazekas Andrea** irodalomtörténész beszélgetett a József Attila-díjas költővel. A kulturális műsor részeként **Ferenci Attila**, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház színésze **Füzesi Magda** verseiből adott ízelítőt. Az est másik

vendéglőadója, **Varga Katica Dupka György** és **Füzesi Magda** megzenésített verseiből állította össze a programját. **Dr. Dupka Györgyöt dr. Seremet Sándor** történész kérdezte eddigi pályafutásáról és műveiről. Az ünnepelekhez kapcsolódó fotógaléria vetítésében közreműködött: **Fuchs Andrea**. A rendezvényről online közvetítés volt élőben a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) Facebook-oldalán.

* A beregszászi származású **Horvát Miklós** ukrán újságíró, Füzesi Magda egykori munkatársa a Nagyszőlősön kiadott *Golos Karpat* (Kárpátok Hangja) című ukrán elektronikus hetilapban írt tudósítást a Kárpátaljai Szövetség eseményéről, a 70 éves Füzesi Magda és Dupka György szerzői estjéről: <https://goloskarpat.info>

* „*Jövőt formáló tudomány*” címmel szerveztek tudományos vitadélután a Rákóczi-főiskola bázisán. Az esemény online térben valósult meg.

A vitadélután része és egyben előestéje a XVI. Kárpátaljai Tudományos Diákköri Konferenciának, amelyet aznap tartottak meg 35 előadóval, 5 szekcióban. A vitadélután célja, hogy minél szélesebb ismeretekkel rendelkezzenek a kárpátaljai főiskolás és egyetemista hallgatók, azaz a kárpátaljai magyarság jövőjét jelentő értelmiségiek, és rálátásuk legyen a

világban zajló folyamatokra, problémákra, kihívásokra.

* A háború kitörésének következtében jelentős migrációs folyamatok indultak be Ukrajnában. Több millióan hagyták el az országot, és a belső menekültek száma sem kevesebb. A migrációs folyamatok Kárpátalját sem kerülték el, és sokan találgatják, hogy mennyi lehet jelenleg a kárpátaljai magyarság száma. A Kárpátalja c. hetilapban erről **dr. Molnár József** és **dr. Molnár D. István**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszékének oktatói, demográfusok nyilatkoztak. Elmondásuk szerint legutóbb 2017-ben voltak nagyobb és átfogóbb kutatások. Ezek közül a Migrációs kutatás 136 ezerre, a Summa 2017 pedig 130 ezer főre becsülte a kárpátaljai magyarság lélekszámát. 2022 elejére vonatkozólag a magyarok száma Kárpátalján 120–122 ezer fő lehetett. Környezeti megfigyelésekre alapozott becslések alapján a háború első napjaiban 15–20 ezer kárpátaljai magyar hagyta el az országot. Ezek egy része a pánik mérséklődésével visszatért Ukrajnába, egy részük – főleg a nők és a gyerekek, akiknek módjuk van rá – ingázik Ukrajna és Magyarország között. Ezek közül jelenleg talán a legfontosabb az, hogy meddig húzódik el a háború: minél hamarabb

fejeződik be, annál többen térnek haza a külföldön tartózkodók közül.

* A Balatonyöröki Honismereti Kör Egyesület (elnök: **Piszter Péter**) szervezésében Balatonyörökön megrendezték a Jótékonyági délutánt a MÉKK aktív tagja, **Beleny Mihajlo** kárpátaljai szobrászművész megegyésére, akinek nemrég leégett az ókemencei lakóháza emeleti részén a műterme, könyvtára stb. A műsorban közreműködtek: **Petrás Mária** (Prima Primissima- és Magyar Örökség-díjas népdalénekes); **Kautzky Armand** (Jászai Mari-díjas színművész); **Oberfrank Pál** (Jászai Mari-díjas színművész); **Töttő Vilmos** (tárogató); Ismerős Arcok zenekar (Budapest). Az eseményt megnyitotta: **Manninger Jenő**, a térség volt országgyűlési képviselője és **Dupka György**, történész, a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közösségének elnöke. A program műsorvezetője: **Halász Zsuzsa** (MTVA műsorvezetője). Zárszót mondott a szervezőbizottság nevében **Piszter Péter**. Az eddigi adatok szerint több mint félmillió forint gyűlt össze és került átadásra a károsult Beleny művészházaspárnak, hogy ebből finanszírozzák a leégett műterem felújítását.

* Menekült művészeknek a háború borzalmai ihlette műveiből nyílt kiállítás Magyarországon Ungvári Főkonzulátusán. **Marianna Honcsarenko**

kollázsokkal, **Olekszandr Zsilcov** golyóstollal készített grafikákkal, **Andrij Szidorenko** pedig számítógépes grafikákkal van jelen a kiállításon. A tárlatot **Bacsikai József** ungvári magyar főkonzul nyitotta meg.

* A Magyarország Háza szervezésében Budapesten vetítették az *Ismeretlen Kárpátalja* című ismeretterjesztő filmet. Az ismeretterjesztő film Mezőváritól Aknaszlatináig, Rahótól Beregújfaluig kalauzolja a nézőket Kárpátalja-szerzte, mondja a rendező, **Bunda Rita**. Az *Ismeretlen Kárpátalja* ismeretterjesztő film a Kárpátaljai Magyar Filmgyártásért Alapítvány támogatásával készült.

* **Ivan Csendej** ukrán/ruszin író ungvári házában ünnepelték születésének 100. évfordulóját.

* Fennállásának 1126. évfordulóját ünnepelte a Latorca-parti város – közölte a Munkácsi Városi Tanács. „*Egy város, amely ötvözi évszázadok történelmét és a folyamatos fejlődést, több tucat nemzetet és vallást egyesítve*” – írták közleményükben. A munkácsi vár a magyar történelem egyik legikonikusabb helyszíne. Olyan fontos magyar történelmi szereplők tulajdonában állt, mint *I. Rákóczi György*, *Lorántffy Zsuzsanna*, *II. Rákóczi György*, *Báthory Zsófia*, *I. Rákóczi Ferenc*, *Zrínyi Ilona* vagy *II. Rákóczi Ferenc*. A város több híres művésszel és tudóssal büszkélkedhet. Itt élt

Lehoczky Tivadar történész, itt született *Munkácsy Mihály* világhírű festőművész, *Stumpf Benedek András* író, költő, irodalomtörténész, *Szikura József* botanikus professzor, a Rákóczi-főiskola néhai rektora. Jelenleg Munkács több ezer olyan embernek ad ideiglenes szállást, akik a háború miatt kényszerültek elhagyni otthonukat.

* Folyamatosan bővül a Momentum Doctorandus (MD) által létrehozott Kárpátaljai Tudományos Adatbank, ahová továbbra is várják a kárpátaljai kutatók bemutatkozását. A kárpátaljai magyar doktorandusz szervezet 2014-ben hozta létre az adatbankot a Bethlen Gábor Adatkezelő Zrt. támogatásával. Mint írták, céljuk, hogy „*a kárpátaljai magyar kutatók és doktoranduszok egyéni és csoportos kutatásait, sikeres doktori védéseit és tanulmányait, valamint a régióval kapcsolatos felhalmozott tudanyagot, digitalizált tartalmakat adatbázisba gyűjtve egy honlapon mindenki számára elérhetővé tegyék*”. A honlapon több mint 500 Kárpátaljához kapcsolható könyv, 42 disszertáció, valamint közel 40 kutató bemutatkozása érhető el. Az adatbázisba továbbra is várják a bemutatkozókat.

* Nagy érdeklődés övezi **Matl Péter**, Kárpátalján élő Munkácsy Mihály-díjas szobrászművész, közel 300 oldalas életmű albumát, amely a Nemzetstratégiai Kutatóintézet támogatásával jelent meg. Matl Péter nyilatkozata szerint nagyszerű kollégák, kiváló szakemberek és fantasztikus fotóművészek voltak a segítői abban, hogy a kötet mára megvalósulhasson. A kötet szerkesztője: **Sárba Katalin**.

KÁRPÁTALJAI MAGYAR KÖNYVEK

(Sorozatszerkesztő és felelős kiadó: Dupka György)

MEGJELENT

Bartha Gusztáv. *Kiút*. Kisregény. Kárpátaljai Magyar Könyvek 268. Felelős szerkesztő: **Marcus Gergely**. Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 2022.

Ortutay Mária. *Múltunk és jelenünk „lámpás emberei”*. Interjúk, visszaemlékezések, önéletrajzi írások. Kárpátaljai Magyar Könyvek 299. Felelős szerkesztő: **Szemere Judit**. Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 2022.

Összeállította: Dupka György

